

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

За даними, наведеними у таблиці, можна зробити такі висновки:

- більша мешканців не задоволені наявним станом речей і готові брати участь у різних спільних заходах за місцем проживання. Причому практично половина опитаних залишила свої контактні дані;
- в організації спільних заходів можна спиратися на наявний досвід (питання 3, 5), висловлені пріоритети (питання 4);
- при тому, що не всі процедури спільної участі зрозумілі містянам, занепокоєння викликає незацікавленість їх у навчанні.

Метою подальшої роботи є розроблення соціальної технології розвитку соціальної згуртованості за місцем проживання.

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Купенко О. В.

ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДЕЙ ТРЕТЬОГО ВІКУ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР РОБОТИ З НИМИ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Савченко Я., студ. гр.СР-61

Останні декілька років демографічне питання серед цивілізованих країн значно погіршилося. Це стосується і України. В основі проблеми лежить зменшення народжуваності, а як наслідок, збільшення відсотку людей третього віку. Так, наприклад, в країнах ЄС частка осіб пенсійного віку досягає 20-30 % від загальної кількості населення [3]. За даними Держстату України, чисельність населення в нашій державі на 1 травня 2016 року становила 42,69 мільйона осіб, а кількість пенсіонерів досягло 29 % (приблизно 12,2 млн).

Літній вік і соціально, і хронологічно збігається з виходом людини на пенсію. Тобто людина відходить від своєї роботи, припиняє активну діяльність. Для пенсійного віку характерними є питання біолого-медичної сфери, соціальної та індивідуальної. Цей час характеризується малою захищеністю, маломобільністю, соціальною вразливістю. Можна виділити декілька найпоширеніших проблем пенсіонерів.

1. Низький рівень життя, обумовлений недостатнім фінансовим забезпеченням. Мінімальна пенсія на 2017 рік в Україні становить 1247 грн., коли середньостатистична пенсія в Європі

становить 500 євро (за статистикою Європейської економічної комісії ООН).

2. Неможливість забезпечити себе нормальним лікуванням. Для цієї групи характерним є високий рівень хронічної захворюваності, а далі це призводить до неможливості елементарного самообслуговування.

3. Самі пенсіонери не бажають звертатися до державних служб соціальної допомоги населенню. Відвідавши відповідний державний орган, літні люди не хочуть знову просити допомоги.

4. Малий шанс влаштування на роботу, хоч до державних структур, хоч до приватних. За статистичними даними Пенсійного фонду України станом на 1 травня 2015 працює 2,6 млн. пенсіонерів із 12,1 млн., а це лиш приблизно 21 % від усіх пенсіонерів [4].

5. Непорозуміння літніх з населення молодшого віку.

Рідко хто намагається задуматися про психологічний стан людей третього віку. Психологічні проблеми, пов'язані зі зміною руху в повсякденні, при виході на пенсію, по смерті когось з подружжя, загостренні хвороб. Це призводить до емоційних розладів, прояву депресії, зміни поведінкових манер. За спадом життєвого тону слідує нові захворювання, погіршення настрою, що пояснює песимістичні сприймання, негативне бачення світу, та небажання планувати краще майбутнє.

Третій вік характеризується занепокоєнням, тривожністю, недовірливістю, дратівливістю, неадекватною самооцінкою у бік завищення. Така людина звертає увагу на себе, знижується ініціативність, зростає пасивність. Це все відбувається на фоні змін на біологічному рівні. Пенсія приносить із собою зміни життєвих стандартів, хвороби і важкі щиросердечні переживання. Люди виявляються на узбіччі життя [2].

З іншого боку, для багатьох людей третього віку притаманне бажання турбуватися, намагання передати навички, яким вони навчилися протягом свого життя. Коли вони бачать, що комусь це необхідно, то негативні емоції зникають. Людина активізується, починає відчувати свою необхідність, почуття самотності відходить на задній план.

Драма людини третього віку (якщо не вважати інвалідність, хвороби, убогість) – нереалізований потенціал, відчуття або побоювання власної непотрібності [1]. Цих людей можна

активізувати, задіяти в зібраннях чи роботі. Від цього буде користь як їм самим, так і оточуючим. У будь який час можна почати розвиватися, сили та ресурси для цього будуть. Необов'язково це кошти, це може бути бажання допомагати. Основний ресурс таких людей – вільний час. Вони можуть бути залученні до проведення свят, до збору й оброблення статистичних даних в органах самоорганізації населення, чи то до в'язання одягу (шкарпеток, кофтин) для дітей дитячих будинків. Люди літнього віку мають право на активне життя. Необхідно допомогти їм реалізувати особистий потенціал.

1. Альперович В.Д. Геронтологія. Старість. Соціальний портрет / В. Д. Альперович. – Москва: експерт бюро, 1998. – 270 с.
2. Курбатов В.І. Соціальна робота / В. І. Курбатов. – Ростову-на-Дону: Фенікс, 1999. – 578 с.
3. Міжнародна статистика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://stud.com.ua/36091/statistika/mizhнародna_statistika.
4. Пенсіонери [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/category?cat_id=95533.

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Купенко О. В.

СУЇЦИДАЛЬНА ПОВЕДІНКА СЕРЕД ПІДЛІТКІВ

Безбабна Д. Н., студентка гр. СР-51, СумДУ

Анотація: у статті розглядаються причини та мотиви суїцидальної поведінки серед підлітків.

Ключові слова: суїцид, ауто агресивна поведінка, девіантна поведінка.

Сучасні умови розвитку інформаційних технологій, зменшення особистої взаємодії між підлітками за рахунок спілкування у соціальних мережах призводять до зростання кількості суїцидальних настроїв серед молоді. Загалом суїцидальна поведінка посідає третє місце серед класифікації причин смертності у світі. В середньому за рік смертність серед вказаної категорії осіб в Україні складає 80-90 дітей [1].

Вказане питання привертало увагу багатьох науковців. Зокрема, суїцид в підлітковому віці вивчали такі вчені, як, М.А. Алімова, Л.М. Артюшкіна, А.Г. Амбрумова, Є.М. Вроно,